

Asukkaiden ehdotukset säästötoimenpiteiksi Etelä-Savon hyvinvointialueella

Etelä-Savon hyvinvointialue järjesti asukkailleen kyselyn, jossa pyydettiin ehdotuksia mahdollisiksi säästötoimenpiteiksi alueen palveluista aiheutuvien kustannusten vähentämiseksi. Kyselyyn vastasi yhteensä 708 asukasta ja vastaukset jakautuivat seuraavasti:

- Terveyspalvelut: 391 vastausta
- Ikäihmisten palvelut: 294 vastausta
- Sosiaalipalvelut: 249 vastausta
- Pelastus- ja turvallisuuspalvelut: 161 vastausta
- Konsernipalvelut: 281 vastausta
- Yleiset säästöehdotukset (ei kohdistettu toimialaan): 371 vastausta

Seuraavassa yleisimpiä ehdotuksia toimialoittain:

1. Terveyspalvelut

Vastaajien määrä: 391

Terveyspalveluissa korostettiin erityisesti palvelujen priorisointia ja päällekkäisyyksien poistamista.

- **Ostopalveluiden vähentäminen:** Yli 50 vastaajaa mainitsi erikoissairaanhoidon ostopalveluiden kalleuden ja ehdotti niiden vähentämistä.
- **Toiminnan tehostaminen:** Noin 80 vastaajaa toi esille, että terveyspalveluissa voitaisiin säästää vähentämällä turhia tarkastuskäyntejä ja päällekkäistä työtä.
- **Ennaltaehkäisevät palvelut:** 30 vastaajaa ehdotti, että terveydenhuollon tarvetta voitaisiin vähentää parantamalla ennaltaehkäisyä, kuten ruokavalio-ohjauksella ja liikuntaneuvonnalla.
- **Laitteistojen ja tarvikkeiden käyttö:** 25 vastaajaa toi esiin, että sairaaloissa ja sote-keskuksissa käytettävien laitteiden ja tarvikkeiden hankintaa tulisi järjeistää.

- **Hoitopolkujen selkeyttäminen ja priorisointi:** Useissa vastauksissa nousi esiin tarve selkeyttää hoitopolkuja ja priorisoida resursseja akuuteimpiin ja kiireellisimpiin tarpeisiin. Monissa ehdotuksissa mainittiin, että potilaat tulisi ohjata suoraan oikealle asiantuntijalle välttääkseen useita vastaanottokäyntejä ja pitkät odotusajat.
- **Digitalisaatio ja etäpalvelut:** Etäpalvelujen, kuten videovastaanottojen ja etäkonsultaatioiden, lisäämistä ehdotettiin keinona vähentää fyysisten käyntien määrää. Tämä nähtiin erityisen tärkeäksi alueilla, joissa on pitkät välimatkat.

Esimerkkiehdotus: "Terveysthuollossa tulisi siirtyä selkeästi nopeampiin ja suoraviivaisempiin hoitopolkuihin, joissa potilas ohjataan heti oikealle asiantuntijalle. Lisäksi videovastaanottoja voisi lisätä säästääksemme matkakuluissa ja resursseissa."

2. Ikäihmisten palvelut

Vastaajien määrä: 294

Ikäihmisten palveluissa korostuivat erityisesti kotihoidon kehittäminen ja yhteisöllisyyden tukeminen ennaltaehkäisevänä keinona.

- **Kotihoidon kehittäminen:** Noin 60 vastaajaa korosti kotihoidon roolia, ja he ehdottivat sen kehittämistä, jotta laitoshoidon tarvetta voidaan vähentää.
- **Resurssien optimointi:** 50 vastaajaa ehdotti, että hoivapalveluissa voitaisiin keskittää henkilöstöresursseja entistä tarkemmin ja karsia turhia käyntejä.
- **Teknologian hyödyntäminen:** 40 vastaajaa esitti, että teknologisia ratkaisuja, kuten etävalvontaa, voitaisiin hyödyntää ikääntyneiden kotona asumisen tukemisessa.
- **Yhteisöllisyys ja ennaltaehkäisevä toiminta:** Vastaajat ehdottivat, että yhteisöllisiä palveluita tulisi kehittää, jotta ikäihmiset voisivat asua pidempään kotona. Yhteisöllisyyttä lisäämällä voidaan tukea sosiaalista kanssakäymistä ja vähentää raskaampien palveluiden tarvetta.

Esimerkkiehdotus: "Ikäihmisten yhteisöllisiä asuinratkaisuja ja palveluja tulisi kehittää, sillä ne tukisivat heidän itsenäistä asumistaan ja vähentäisivät laitoshoidon tarvetta."

3. Sosiaalipalvelut

Vastaajien määrä: 249

Sosiaalipalveluissa nousivat esiin yhteistyön lisääminen ja ennaltaehkäisevän työn merkitys erityisesti perheiden ja nuorten kohdalla.

- **Päällekkäisyyksien poistaminen:** 60 vastaajaa mainitsi, että sosiaalipalveluissa on toimintoja, joita voidaan yhdistää ja säästää resursseja.
- **Ennaltaehkäisevien palvelujen lisääminen:** 50 vastaajaa ehdotti, että panostamalla ennaltaehkäiseviin palveluihin, kuten perhetyöhön sekä mielenterveys- ja päihdehoitoon, voidaan vähentää kalliiden erikoispalveluiden tarvetta.
- **Palvelujen digitalisointi:** 40 vastaajaa toi esiin, että sosiaalipalveluissa voitaisiin lisätä digitaalisia ratkaisuja, mikä vähentäisi resurssitarvetta.
- **Yhteistyön lisääminen eri sektoreiden välillä:** Vastaajat esittivät, että yhteistyötä esimerkiksi koulutoimen, terveydenhuollon ja sosiaalitoimen välillä tulisi lisätä. Tämä voisi vähentää päällekkäisiä palveluja ja tuoda säästöjä.

Esimerkkiehdotus: "Lisäämällä yhteistyötä sosiaalipalveluiden, koulutoimen ja terveydenhuollon välillä voidaan tehostaa perheiden ja nuorten palveluja ja vähentää päällekkäisyyksiä."

4. Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Vastaajien määrä: 161

Pelastus- ja turvallisuuspalveluissa painotettiin erityisesti kaluston ja toimintatapojen järjeistämistä sekä vapaaehtoistyön tehokkaampaa hyödyntämistä.

- **Toimintojen keskittäminen:** Yli 70 vastaajaa ehdotti, että pelastuspalveluiden kustannuksia voitaisiin vähentää keskittämällä palveluja ja tekemällä tiiviimpää yhteistyötä naapurikuntien kanssa.
- **Kaluston ja resurssien tehokas käyttö:** 40 vastaajaa toi esiin, että pelastuspalveluissa voitaisiin säästää optimoimalla kaluston ja henkilöstön käyttöä. Useissa ehdotuksissa esitettiin, että kalustoa tulisi käyttää mahdollisimman pitkään ennen uusien hankintojen tekemistä. Lisäksi ehdotettiin hankintojen parempaa kilpailuttamista ja käyttökustannusten tarkempaa seuranta.

- **Vapaaehtoistyön laajentaminen:** Vastaajat esittivät, että vapaaehtoisia voitaisiin hyödyntää enemmän esimerkiksi ensihoidossa ja pelastustoiminnassa, erityisesti ennaltaehkäisevissä tehtävissä.

Esimerkkiehdotus: "Pelastuspalveluissa kaluston kilpailuttaminen ja vapaaehtoistyön laajempi hyödyntäminen voisivat tuoda merkittäviä säästöjä ilman, että turvallisuudesta tingitään."

5. Konsernipalvelut

Vastaajien määrä: 281

Konsernipalveluissa ehdotettiin erityisesti digipalvelujen kehittämistä ja resurssien tehokkaampaa käyttöä. Monissa ehdotuksissa mainittiin myös tilahallinnan tehostaminen ja hankintojen kilpailuttaminen.

- **Resurssien kohdentaminen:** 100 vastaajaa ehdotti, että konsernipalveluiden resurssit voitaisiin kohdentaa tehokkaammin, erityisesti hallinnollisten tehtävien automatisoinnilla.
- **Työajan joustavuus:** 60 vastaajaa ehdotti työajan joustavuuden lisäämistä ja sen avulla resurssien optimointia.
- **Digipalvelut ja tekoäly:** Digipalvelujen ja tekoälyn hyödyntämistä esitettiin erityisesti asiakaspalvelussa ja ajanvarausjärjestelmissä. Tämä nähtiin tapana vähentää manuaalisen työn tarvetta ja asiakaspalvelun kuormitusta.
- **Tilahallinnan tehostaminen:** Ehdotuksissa tuotiin esiin, että hyvinvointialueen kiinteistöjen käyttöä voisi tehostaa esimerkiksi vuokraamalla tiloja ulkopuolisille toimijoille tai tarjoamalla niitä kokoustiloiksi. Näin tilojen ylläpitokustannuksia voitaisiin vähentää.

Esimerkkiehdotus: "Hyvinvointialueen tilojen tehokkaampi käyttö ja digitaalisten palveluiden laajentaminen voisivat tuoda merkittäviä säästöjä esimerkiksi vähentämällä asiakaspalvelun tarvetta."

6. Yleiset säästöehdotukset (ei kohdistettu toimialaan)

Vastaajien määrä: 371

Yleisissä vastauksissa korostuivat erityisesti hallinnon keventäminen, ylimääräisten kokousten ja kehityskeskustelujen vähentäminen sekä konsulttipalvelujen karsiminen.

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa

Mikkeli: Porrassalmenkatu 35–37, 50100 Mikkeli

Savonlinna: Keskussairaalan tie 6, 57120 Savonlinna

Pieksämäki: Tapparakatu 1–3, 76100 Pieksämäki

Vaihde 015 411 4100 | kirjaamo@etelasavonha.fi | www.etelasavonha.fi

- **Hallinnon keventäminen:** Monissa vastauksissa esitettiin, että hallinnollisia tehtäviä voitaisiin vähentää ja esimiestasojen määrää karsia. Kehityskeskusteluja ja turhia kokouksia pidettiin ajanhukkana.
- **Konsulttipalvelujen vähentäminen:** Useat vastaajat ehdottivat, että ulkoisten konsulttien käyttöä tulisi tarkastella kriittisesti ja pyrkiä hyödyntämään omaa henkilöstöä kehittämistyössä. Tämä voisi vähentää ulkoisia kustannuksia merkittävästi.
- **Säästöjä palveluverkosta:** Yli 100 vastaajaa ehdotti palvelupisteiden määrän vähentämistä ja niiden keskittämistä suurempiin yksiköihin.
- **Henkilöstökulujen vähentäminen:** 70 vastaajaa mainitsi ylitöiden ja muiden lisäkorvausten rajoittamisen.

Esimerkkiehdotus: "Hallinnon keventäminen ja ulkopuolisten konsulttien käytön vähentäminen tuovat säästöjä ja tehostavat organisaation toimintaa ilman, että palvelujen laatu kärsii."

Yhteenveto

Kyselyn tuloksista nousee erityisesti esiin ehdotuksia palveluiden tehostamiseksi, yhteistyön lisäämiseksi sekä digitalisaation hyödyntämiseksi. Asukkaat ehdottivat säästötoimenpiteinä myös hallinnon keventämistä, digipalvelujen laajentamista ja toimintatapojen priorisointia. Ehdotuksissa korostettiin, että säästöjä voidaan saavuttaa ilman, että palveluiden laatu heikkenee, kunhan resurssit kohdennetaan oikein ja palveluja kehitetään tehokkaammiksi.